

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2MCdo/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	1208220032
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1208220032.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej republiky - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, proti povinnému C. X., bývajúcemu v V., o vymoženie uloženej povinnosti a trov exekúcie, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 56 Er 1650/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. mája 2012 sp. zn. 21 CoE 109/2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II z 1. augusta 2011 č.k. 56 Er 1650/2008-22, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 15. mája 2012 sp. zn. 21 CoE 109/2012 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 1. augusta 2011 č.k. 56 Er 1650/2008-22 v časti výroku o trovách exekúcie a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II uznesením z 1. augusta 2011 č.k. 56 Er 1650/2008-22 uložil oprávnenej povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi JUDr. Pavlovi Halásovi trovy z a výkon exekučnej činnosti 102,93 € v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Oprávnenej a povinnému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd zastavil exekúciu podľa § 58 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) z dôvodu preklúzie uplatneného nároku podľa § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Následne preto s poukazom na § 196 Exekučného poriadku a podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov súd rozhodol o trovách exekúcie. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie oprávnenej uznesením z 15. mája 2012 sp. zn. 21 CoE 109/2012 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o trovách exekúcie potvrdil (§ 219 O.s.p.). Povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade bol exekučným titulom rozkaz o uložení sankcie za priestupok z 2. novembra 2006 č. ORP-672/OBCP-2006-M-II, ktorý nadobudol právoplatnosť 28. novembra 2006 a vykonateľnosť 13. decembra 2006. Súd prvého stupňa zastavil exekúciu uznesením z 11. marca 2010 č.k. 56 Er 1650/2008-17. Dôvodom na zastavenie exekúcie bolo uplynutie prekluzívnej lehoty v zmysle § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch. Pokiaľ došlo právoplatným rozhodnutím prvostupňového súdu k zastaveniu

exekúcie z dôvodu preklúzie práva, je potrebné z hľadiska určenia povinnosti na náhradu trov exekúcie posudzovať zavinenie oprávnenej podľa § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku. Oprávnená postup súdu vo vykonávanom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu do straty účinnosti exekučného titulu v priebehu konania nemôže v zásade ovplyvniť. Môže sa však pričiniť o pozitívny výsledok exekučného konania tým, že podá návrh na začatie exekúcie bez zbytočného odkladu po právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu. Oprávnená však návrh na vykonanie exekúcie nepodala bez zbytočného odkladu, ale až skoro po dvoch rokoch od vykonateľnosti exekučného titulu (návrh na vykonanie exekúcie z 19. septembra 2008). Z tohto dôvodu sa podstatne znížil predpoklad úspešného ukončenia exekučného konania (vymoženie pohľadávky). Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že prvostupňový súd rozhodol o povinnosti nahradiť trovy exekučného konania vecne správne, keď touto povinnosťou zaviazal oprávnenú. Odvolací súd mal za to, že dôvodom neúspešného exekučného konania bolo oneskorené podanie návrhu na vykonanie exekúcie zo strany oprávnenej. Týmto konaním oprávnená v podstate zavinila (aj keď nepriamo) zastavenie exekúcie. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 O.s.p.). Navrhol zrušiť uznesenie krajského súdu ako aj okresného súdu a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal porušenie ustanovení § 1, § 2, § 3, § 251 ods. 4 O.s.p., § 196, § 197, § 200, § 203 Exekučného poriadku. Podľa právneho názoru generálneho prokurátora môže súd uložiť oprávnenej povinnosť nahradiť trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku len ak dôjde k zastaveniu exekúcie jej zavinením, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na náhradu trov exekúcie. V predmetnej veci nebol ale splnený žiaden z týchto predpokladov. Pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej zavinenie zastavenia exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty v zmysle § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Oprávnená nemohla postup súdu v exekučnom konaní a dĺžku trvania tohto konania nijako ovplyvniť. Ak neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 203 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku a návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dôvodne, mal trovy exekučného konania znášať povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku). V danom prípade totiž neboli splnené predpoklady pre uplatnenie výnimky z tejto zásady.

Oprávnená sa stotožnila s obsahom mimoriadneho dovolania. V priebehu dovolacieho konania zástupca oprávnenej Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Bratislave zaniklo a jeho práva z exekučného titulu prešli na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Povinný vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že sama oprávnená zavinila zastavenie exekučného konania. Dodal, že súdny exekútor musí znášať aj podnikateľské riziko.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania, v lehote jedného roka (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté uznesenia bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je

postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným. V konaní o mimoriadnom dovolaní neboli procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. namietané, tieto neboli ani zistené.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. (bez ohľadu na to, či generálny prokurátor odôvodnil svoje mimoriadne dovolanie dovolacím dôvodom aj podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Túto vadu dovolací súd taktiež nezistil.

Generálny prokurátor namietal, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

V zmysle § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

V zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zväží, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku vo svojom texte teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného (oprávnenej).

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie citovanej výnimky. Pod zavinením oprávnenej v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej

procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnená skutočne nemohla nijako ovplyvniť postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania. Navyše súd by mal ex offo povinnosť exekúciu zastaviť, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie krajského ako aj okresného súdu v časti trov exekúcie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú právnu problematiku (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 11/2009, 4 M Cdo 11/2008, 5 M Cdo 20/2011, 6 M Cdo 4/2010, 7 M Cdo 13/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu a okresného súdu v časti trov exekúcie zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 veta prvá O.s.p., § 243b ods. 3 veta prvá O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.